

SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avsporto. Oppgjører må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskitte. — Annonsor må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Palmegrenene. — Briand. — Biskop i fifti år. — Den katolske presseaksjon i England. — Til den hellige Josef. — En festsøndag for den katolske ungdomshjelp i Berlin. — St. Birgittas hus i Rom. — „En mor.“ — Doktor Louise Isachsen. — Herhjemme — og derute. — Hs. Hellighet Pave Pius XI. takker.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

Palmegrenene.

I hver den av oss, som vil leve ett bevisst Kirkens liv, må Kristus gjennemlide sin pasjonsvei om og om igjen. En gang for alle er det gjort for hele mennesheten — det er sant, men sannheten lever et evig liv, og den var, er og blir veien for hver enkelt av oss, for vårt liv. Hele verden over hvor den hellige katolske Kirke har reist sine tabernakler, ofrer Kristus sig hver dag for hver enkelt, som søker Ham. Kristus vil bli i hver enkelts *jeg* det altoverstrålende maktige: «*Jeg er*». Men vår synd skjuler Ham for oss — vår frykt skjuler vårt innerste hellige Guds billed fordi vi føler, at det vilde være døden, dommen for oss om vi «så Jehovah» ansikt til ansikt. Så never vi de skjulende klær og de slør, som vi talte om i forrige betraktnsing — varme, bløte og behagelige for en menneskesjel, som er jaget bort fra sin uskyldighetstilstand i den av Gud skapte ufordærvede og derfor reelle tilværelse, og nu flakker om i en kold og ugjestmild verden av illusjoner, hvor den største er, at vi tror vi følger vår frie vilje, mens vi i virkeligheten er trelle under syndens åg og ikke eier en eneste samlende god vilje til bevisst bruk. Kun *en* vilje er nemlig den gode — og det er Kristus-viljen: å tjene og ofre sig selv til sissste blodsdråpe i kjærlighetens virke. Spiren til denne vilje er nedlagt hos oss alle i dåpen, men megen klinke er vokset op og har skjult dette hvetekornet for oss — det, som skulde bli til brødet, til sannelig mat for vårt virkelige liv, mens klinten kun nærer våre illusjoner. Men Gud glemmer ikke oss, sine barn, selv om vi stadig forsøker å glemme Ham — Han sendte sin enbårne Sønn for å leve et

liv i virkeligheten, i sannheten, og derved vise oss veien, hjemveien til det tapte Paradis. Da det var fullbrakt — da denne veien *en* gang var blitt ett med et menneskes liv — hvad Pilatus følte og uttrykte da han sa sitt: «*Se, mennesket!*» — da var muligheten gitt for alle oss syndere til å finne vårt: «*Jeg er* i vårt jeg. Finne den gode vilje og begynne å følge den ved å utfylle, hvad der «mangler i Kristi lidelser».

Men det er ikke gjort med en gang. Vi finner ganske visst Palmesøndagens realitet i vårt daglige liv. Alt hvad vi har i oss av følelser, tanker og viljer samler vi, som Jerusalems innbyggere samlet sig, og legger dem som våre klær for Herrens fot. Vi tyr til Kirkens nådemidler og lar dem være våre apostler. Vi lar dem slå krets om Ham og følge Ham i vår sjel, hvor Han vil ta inn. Vi synger et jublende: «Velsignet være den som kommer i Herrens navn!»

Og dog — altfor ofte gjør vi i vår sjel som Jerusalems innbyggere: vi vender velsignelsen om til forbannelse fordi vi ikke tåler Kristi kallende, manende røst i oss. Vår fariseismie tåler ikke det rensesesarbeid Han begynner i vårt tempel, som vi vanhelliger med kjøp og salg, til og med av det som vi tror vi «ofrer» — alt det som gjør det til en «røverhule». De klær vi la for Hans fot, tar vi på igjen — selvrettferdigheten, selvgodheten, hovmotet — og korsfester den vi like har hyldet, om og om igjen i vårt jeg. Men allikevel blir vår tålmodige Frelser hos oss. Hans kjærlighet overvinner selv den død vi bereder Ham, og stadig står Han op av graven i oss, sålenge der i vår syndefulle sjel lever en gnist av

tro på noe som er sterkere og klokere og bedre enn oss selv. Så lenge er der også håp om at en lysets engel kan få slippe ned i vår formørkede sjel og velte stenen fra, så Kirkens nådemidler kan finne oss igjen og styrke den gode vilje til ny fødsel og berede en ny inntogsvei for den i vår sjel.

Og en dag, en vidunderlig dag, forlener Guds nåde oss med lydhørhetens, lydighetens gave. Og da sier vi ikke bare: «Velsignet være den som kommer i Herrens navn!» Men vi roper i full nøktern syndsbevissthet et: «Jeg slipper dig ikke før du velsigner mig!» I klart nytt lys står plutselig vår egen syndige uverdighet for oss, vi erkjenner den og klamrer oss til Kristus som den eneste, der kan hjelpe. I lydighet lar vi Ham begynne å føre oss med sig på lidelsens vei, på korsets vei. Vi krever ikke mer å bli Gud lik som vi var det i Paradisets have — vi følger med i Getsemane. Ikke i ord og tomme bekjennelser, men i gjerninger — det er helliggjørelsens smale, trange vei, vi skal vandre på — ribbet for alle illusjoner om oss selv etterhvert, ofte hånet og spottet for vår nakenhet. Men Kristi eksempel gir oss krefter og mot til å tåle alt og fordra alt og tilgi alt, fordi vi i lyset av Hans kjærlighet ser det illusionenes tåkespinn, som menneskene lever i og som gjør dem uvidende om sine egne handlinger som vi selv så mange gang har vært det. Vi setter oss ikke mer i hovmodighet til doms over våre medmennesker — vi lar i ydmykhet deres ferd belære oss om rett og urett, så de blir våre hjelpere selv som tilsynelatende motstandere.

Den vei gikk vår hellige katolske Kirkes store mystikere — både de, hvis navner lyser også her på jorden, og de mange, mange som var ukjente her, men som står skrevet i «Livsens bok». De som kjempet den gode strid og fullendte løpet og fikk palmegrenen til lønn. Som ikke slapp Herren før Han hadde velsignet dem — og som formidler av denne velsignelse møter Kirken oss Palmesøndag og utdeler til oss de innviede grener — måtte de ikke bli tomme symboler og bare en skjønn ceremoni for oss, men hjelpe oss til en utsydet forståelse av den realitet som de representerer!

BRIAND

En vurdering i *Osservatore Romano*.

I anledning av Briands død har Vatikanets organ bragt en meget sympatisk vurdering av den franske statsmann og hans verk.

Særlig fremhevet bladet hans betydelige innsats i de siste 10 år for å konsolidere freden mellom de tidligere

kriegsførende land. Ved siden av Stresemann var Briand den betydeligste forkjemper for tilveiebringelsen av forståelse mellom Frankrike og Tyskland. Hans bestrebelses kronedes ikke alltid med held, men vanskelighetene, som måtte overvinnes, var også overmåte store. Historien vil i hvertfall bevare minnet om den avdøde statsmanns utrettelige og høimodige arbeide.

Hvis man betrakter Briands virksomhet i fransk innenrikspolitikk i de sisste år, vil også på dette området hans store fortjenester tre tydelig frem.

Ved begynnelsen av sin deltagelse i fransk politisk liv, optrådte Briand som en ivrig tilhenger av loven om adskillelse mellom stat og kirke. Men allerede den gang — i den offisielle antiklerikalismes værste tidsalder — viste han vilje til rettferdighet og til forståelse overfor de katolske synsmåter. Han arbeidet for en tilnærming med Kirken, men uten resultat, fordi ingen utjevning kunde rette på den oprinnelige feil: beslutningen om at adskillelsen skulle gjennemføres.

Senere, i 1907, fikk Briand vedtatt to lover, som, selvom de i sin form ikke den gang kunde aksepteres på katolsk hold, tok sikte på å sikre geistligheten og de troende bruksrett til de kirkelige bygninger og på å åpne lovlig adgang til de diocesane stiftelser, som i 1924 fikk pavelig godkjennelse. I disse sine bestrebelses var Briand stadig drevet av ønsket om å skape forlik mellom de stridende parter.

Efter krigen spilte Briand en fremtredende rolle i forhandlingene for gjenopprettelsen av den diplomatiske forbinnelse med Vatikanet. Ved lovforslagets behandling i Deputerkamret holdt han en av sine mest strålende taler. «Jeg taler, sa han, som en representant for laicismen, men jeg innser og fremholder betydningen av å leve i vennskap med den største åndelige makt i verden.»

I de sisste år av sitt liv fikk Briand stadig en større forståelse av de religiøse ideers styrke, makt og det tør være også av deres skjønnhet og av Kirkens oppgaver i verden. Da han sisste høst var i Berlin, hadde han en lengre samtale med biskop Schreiber, og han uttalte sin beundring for Paven og for den hellige Faders edle og betydningsfulle arbeide for fred mellom folkene.

Disse tanker trengete sig mer frem i hans sisste leveår og gav ham videre og mer lysende livsresultater: Dødens store mysterium som for så mange er omgitt av mørke skygger, kan for ham, det tør vi håpe, ha åpnet sig i et klart og fredfullt lys. I dette håp hylles vi hans minne.

Biskop i firti år.

Den 19de mars blir det 40 år siden Hans Høiærverdighet Erkebisop Dr. Fallize blev viet til biskop. Mgr. Fallize hadde allerede i fem år, som apostolisk prefekt, vært den katolske Kirkes overhyrde i Norge, da han den 22. februar 1892 blev utnevnt til titulær-biskop av Elusa og apostolisk vikar for det nye apostoliske Vikariat for Norge.

Mgr. Fallize mottok den biskoppelige konsekrasjon i Rom av kardinal Melchers 19. mars 1892. Denne dag er minnerik ikke alene for hans høiærverdighet, men også for den katolske Kirke i Norge, som i ham fikk sin første biskop siden kirkeomveltningen i det 16. århundre.

I de tredve år Mgr. Fallize var apostolisk vikar i Norge, nedla han et overordentlig betydningsfullt arbeide.

Han oprettet en rekke nye menigheter, gjennemførte en fast kirkeorganisasjon og bidrog meget til å gjøre den katolske Kirke respektert i vårt land.

Han besøkte gjentagende ganger alle menigheter fra Hammer-

fest til Halden og var for alle den omsorgsfulle og nidkjære overhyrde. Tilslutt blev arbeidsbyrden for stor og på grunn av svekket helbred, så han sig nødsaget til å nedlegge hyrdestaven.

Ved avskjeden i 1922 mottok han utallige beviser på takknemmelighet og hengivenhet fra legfolkets og presteskaps side.

Paven utnevnte ham til titulærerkebiskop for hans lange og fortjenstfulle virke.

I 1924 drog han tilbake til Luxembourg, for å nyte sitt otium i sitt fedreland; men han har vært hjemmøkt av tiltagende sykelighet.

Dog følger han stadig med levende interesse alt, som angår Kirken i Norge.

Når han fra tid til annen får besøk av norske, da mottar erkebiskopen dem med overstrømmende glede og gjestfrihet.

På St. Josefs festdag vil våre tanker gå til den alderstegne biskop. Bønner vil stige til Gud om en lys livsaften for vår uforgetmelige overhyrde.

Den katolske presseaksjon i England.

I våre dager leser hvert menneske aviser. Ja, mange leser overhodet ikke annet enn aviser. Man kommer derfor ikke utenom det faktum, at det er av stor betydning at pressen bringer så korrekte oplysninger og orienteringer som det er mulig i vår skrøpelige verden — ikke minst om alt, hvad der vedrører katolisismen. På dette område er imidlertid uvitenheten ofte så stor, at den forårsaker misforståelser, og derfor kan gi anledning til tendensiøse fremstillinger, som bare har sin

rot i feiltagelser og ikke i ond vilje, men allikevel kan virke uheldig og villedende for de, som ikke har anledning til å kontrollere sannheten av det skrevne. Da imidlertid intet hederlig blad ønsker å medvirke til utsprengelse av løgner — tvertom! — men ser det som værende i sin egen interesse å optre så fair som mulig, har man i England organisert en presseaksjon, som har vist sig å føre til praktiske og velsignelsesrike resultater.

«The Catholic Action Society» har virket i ca. 6 år etter en meget enkel metode: Når en katolikk oppdager i en eller annen avis eller tidsskrift en grov villfarelse eller uvitenhet mot troen, mot moralen og mot den katolske Kirke, klipper han straks vedkommende artikel eller notis ut og oversender utklippet til «Catholic Action Society». Denne institusjon bestemmer da, hvorvidt man skal svare på dette eller ei. Blir bestemmelsen bejaende, forfatter en ekspert på vedkommende område en artikel, som tilstilles bladet eller tidsskriftet til offentliggjørelse. Samtidig får også den som har klippet innserset et brevkort med meddelelse om, hvad der er foretatt i saken og anmodning om å påse, at svaret blir inntatt samt sørge for, at også svaret blir tilstillet aksjonen.

I løpet av fem år er 300 slike svar blitt ekspedert til avisene og over to tredjedeler blev optatt. Alle de store avisene var alltid villige til å offentliggjøre de katolske synspunkter, når bare disse var fremstillet i et klart og godt sprog.

Aksjonen har også tatt et annet arbeid op: alle kan uten hensyn til konfesjon henvende sig til dens kontor og få pålitelige opplysninger i spørsmål som interesserer eller foruroliger dem — spørsmål som ofte er av vital interesse for vedkommende. Mange takkeskrivelser visner om dette arbeides gavnighet og tidmessighet. Der opbevares en kopi — systematisk katalogisert — av alle svar som er avsendt, både til pressen og til privatpersoner, for at man i gjentagelsestilfelle straks kan ha dem ved hånden. Likesom man selvfølgelig også har en fortegnelse over alle perodiske trykksaker som utkommer i landet.

Men ennu et tredje arbeide har aksjonen satt igang: utgivelsen av brosjyrer som inngående behandler de hyppigst forekommende villfarelser og tvil. Til dato er utsendt 44 slike brosjyrer. De gir opplysninger om emner som f. eks.: Jesu Kristi guddom, Kristi legemlige opstandelse, skriftemålet og boten, ekteskapet og skilsmissen, religion og videnskap, mirakler o. s. v. Alene i 1930 blev der solgt 200,000 slike brosjyrer, og de er utbredte helt til Afrika, Indien, Australien, Japan og Amerika.

Et lignende opplysningsbyrå hadde vi forresten også en tid i Oslo under hr. Hadlands ledelse. Det var sikert til velsignelse for mange, men en privatmann kan jo ikke selv med sin beste vilje overkomme et så krevende og slitende arbeide i lengden. En sakkyndig institusjon vilde være ønskelig, men sprokkyndige leserer kan jo henvende seg til «Catholic Action Society» i England.

X.

*

Det apostoliske vikariat i Oslo holder sig gjennem et pressebyrå à jour med alt som kommer på trykk i norske aviser og berører Kirkens interesser. I øvrig står «St. Olav» alltid til tjeneste — både for personlige henvendelser og med spalterum åpen for alle spørsmål, der kan påregne almen interesse. Man kan bare innsende sine spørsmål, og de vil med svar bli inntatt i bladet. De må gjerne være under merke, når innsenderens navn oppgis til redaksjonen.

Til den hellige Josef.

(Melodi: «Jeg elsker dig, min stav, min styrke»).

Sankt Josef, til ditt minnes ære
og Kristi rikes vekst på jord,
har Kirken valgt dig til å være
sin vernehelgen sterkt og stor.
Kom med din forbønns kraft og glød
oss ømt til hjelp i all vår nød.

Du som på jord med vern og virke
har fostret Guds enbårne Sønn,
se ned til den katolske Kirke
og stå den kjærlig bi med bønn
i all dens modergjerning god
for sjeler kjøpt i Jesu blod.

Ufattelige lodd og glede
i Nasaret dig blev til del:
om Jesu barndomsliv å frede,
til vekst og rikdom for din sjel.
Lær oss å elske Ham, så ei
vi fjerner oss fra livets vei.

Forunn oss i vårt kall og yrke
den bønnens ånd som var din pryd,
og skjenk oss ved din forbønns styrke
å tjene Gud i dåd og dyd.
Da skal vi i den siste dyst
få dø som du ved Jesu bryst.

K. KJELSTRUP.

En festsøndag for den katolske ungdomshjelp i Berlin.

Innvielsen av dens første flyvemaskin.

Søndag den 28. februar var en festdag for «Die katholische Jugendhilfe» i Berlin, da dens første flyvemaskin mottok Kirkens velsignelse. Flere hundre katolikker befant sig den dag foran Elisabeth-kapellet i Königswusterhausen for å overvære innvielsen av noe, som ikke alene føltes som gjeldende den vakre maskin, hvis grønne bæreflater bar Kristi-initialene, men snarere som holdtes hele det katolske flyve-vesen over døpen.

Foran maskinen stod dens første mannskap opmarsjert. De kundestå der med stolthet: de unge kjekke mennesker hadde nemlig ikke kjøpt sin maskine fiks og ferdig fra en fabrikk, men med usigelig møie bygget den selv under sakkyndig ledelse. Femten arbeidsledige

hadde istedet for å drive om der i nabologet skapt i et verksted i St. Antoniusungdomshjemmet det prektige fartøi, hvormed de nu skulle gjennemkrysse luften. Det hadde tatt dem 61 dager med 1200 arbeidstimer. De var blitt finansiert av den katolske ungdomshjelp, støttet av innflytelsesrike katolikker, og kunde nu fremvise et precisjonsarbeide, utført frivillig i begeistring for en god sak.

Med rette blev der i festtalen fremholdt ungdommens optimisme og sunde sinn, som hugget igjennem all pessimisme tross nød og arbeidsledighet til en virkelig aktiv gjerning. Generalvikaren overbrakte biskopens hilser, som formet sig som en bønn for alle de ivrige unge mennesker. Efterpå forklarte han betydningen av en slik innvielse. Den er for den verden, som har så lett for bare å gå op i det materielle, i teknikk, en alvorlig påminnelse om at det er *Gud* som er det skaptes skaper. Men mennesket har i sin selvværdurering glemt Ham. Og derfor blev så mange av teknikkens vidundere menneskeheden til forbannelse. Hvor har ikke industrialiseringen slått mange sår!

Efter generalvikaren talte den verdslige øvrighet over flyvemaskinens vakre navn: «Pax». Det var som et symbol på ungdommens fredsvilje, som vilde tjene folkets enhet innad og folkenes forsoning utad.

Og så lettet den store fugl og kretset majestetisk over flyveplassen — —.

St. Birgittas hus i Rom.

Efter «Sv. Dagbladet» ved Ivan B-W.

Det finnes ikke noget sted i Rom med så koncentrerte svenske minner som Piazza Farnese, like bakenfor Campo dei Fiori. I Palazzo Farneze, det skjønneste av Roms hundreder av palasser, bodde dronning Kristina, da hun for første gang kom til Rom i året 1655. Hertugen av Parma, som var en formuende og generøs mann, overlot det til fri beboelse for sin høie gjest. I palassets umiddelbare nærhet ligger vårt eldste og mest berømte Roma-minne, Birgittas hus med sin kirke og yderligere ca. hundre meter derfra lå i mange år den skandinaviske forening, tung og mett av tradisjoner.

Efter mange omskiftelser er Birgittahuset nu endelig kommet i sikre og beskyttende hender. Den nystiftede Birgittinerordenen har i sin varme entusiasme de beste forutsetninger til å kunne værne om den store arv. Bygningen står vel bevart både ut- og innvendig og mater Elisabets faste ledelse gjør institusjonen enn tryggere.

En pietetsfull restaurering har gjort det til et passende og behagelig fristed for de tilreisende pensjonærer som søker et rolig hvilested innenfor dets mure, hvor minnene ennlever i hver krok.

Midt i huset ligger innkilet en prektig barokfasade begrenset av to kolonner som oven til prydes av Birgittas og Katharinas statuer. Slik som kirken står idag stammer den fra begynnelsen av 1700-tallet. Den er lukket

hele året undtagen de to store høitidsdager, 23. juli og 8. oktober. Besøkende kan dog ringe på ved porten tilhøire for inngangen og slippe inn. Selve huset som er i fire etasjer ser mest ut som et solid borgerhus, det er bare en ting som forstyrrer — den moderne «toscanske» klokketårn på taket — hvit og rødstripet — fra 1890-tallet. Selve Kirkeinteriøret er et velproporsjonert rum. Over alteret hang før et interessant maleri med portretter av Katharina og muligens Birgitta. Dette maleri er dessverre av «Korsets fedre», som hadde eiendomsretten til kirken i 1800-årene, bortført til Chicago for

St. Birgitta.

å pryde et av denne ordens universiteter. Mater Elisabet ligger i underhandlinger med «Korsets fedre» nu om å få det tilbake, og det ser ut til å lykkes. Ordenens general har stillet et snarlig Roma-besøk i utsikt og saken blir da antagelig ordnet.

Til venstre for kirken ligger sakristiet som er smukt og verdig utstyrt. Til høire inne i kirken møter vi et interessant svensk minnesmerke — Sten Bielkes gravmonument. Han blev født i Stockholm 1706, men kom tidlig til Paris, hvor han synes å ha fått smak for katalisismen. 1731 finner vi ham i Rom, hvor han gikk over til den katolske tro, og 1731 blev han av pave Clemens XII høitidelig utnevnt til Roms senator, en stilling som i fire sekler aldri hadde vært besatt med andre enn italiener av høieste adel. Han var til sin død en meget avholdt og populær personlighet blandt Roms befolkning. «De snakker om ham med tårer i øinene og suk-

ker over å ha mistet ham,» sier en svensk historieskriver fra 1700-tallet. En venn av Bielke reiste ham det vakre monument som nu pryder kirken.

Vi går en trapp op. En nydelig suite på seks velmonterte værelser står her ferdige til å motta pensjonærer, og i samme etasje ligger den lyse og stilige spisesal for hospitsets gjester. Yderligere en trappe op ligger husets største severdighet — Birgittas og Katharinas kammere. Birgittas kammer er sikkert, arkitektonisk sett, det fornemste værelse i hele komplekset. På venstre langvegg er innfeldt den bordplate på hvilken hun nedskrev sine åpenbaringer og på hvilken hun under sin siste sykdom blev løftet op for å utånde. Skilt fra dette værelse ved et lite sakristi med et sirlig tak fra 1300-tallet ligger Katharinas kammer, hvor altertavlen ennå vidner om hennes legendariske skjønnhet.

Endelig ligger i øverste etasje den nyinnrettede samlingssalen, enkelt og verdig prydet med et par store malerier. I forhallen henger et vidunderlig maleri, en madonna som man før har ansett å være en original av Annitari Caeracci. Det er Birgittahusets største kunstverk.

Fra denne vestibule kommer man til en lang rekke av små lyse værelser beregnet til å motta pensjonærer — ikke bare katolske — og moderne utstyr. Mater Elisabeth har spesielt lagt vekt på disse værelsers utstyr for å kunne berede de gjester, som søker til huset, en behagelig bolig. En spiraltrappe fører fra samlingsalen op til takterrassen hvorav en avdeling er reservert pensjonærerne. Fra denne terrasse er den herligste utsikt over Piazza Farnese, hvor fontenene spruter sitt vann i badekarrene fra Caracallas termer, og hvor Palazzo Farneses storlagne fasade begrenser utsikten mot Janiculurus grønne høider.

Klostergården, som ligger i husets indre del, er med den strengeste klausul skilt fra den øvrige del av bygningen. Fra Via Monserrato fører derfor en særskilt trappe op til de værelser som bortleies i den bakenfor liggende del av huset.

All den møie og arbeide, som ligger bak Birgittannonenes overtakelse av sin gamle eiendom, får man forståelsen av ved en samtale med mater Elisabeth. Under flere paver har hun arbeidet for sin sak. Pius X, som var en gammel mann, pleiet å svare: «Vent min datter til min etterfølger kommer, jeg har ikke lang tid igjen å leve.» Benedictus XV kom etter ham, men verdenskrigen la forhindringer i veien. Endelig under den nuværende Pius XI gikk saken i orden.

De forrige leieboerne, Karmeliternonnene, forlot ikke bygningen før 1930, etter at alle de gjennemgripende reparasjoner og forandringer var begynt, som nu lar huset fremtre i ny glans og skjønnhet. Nye kjeldere er muret for å beskytte huset mot fuktighet, og taket som truet med å styre inn under vekten av vannreservoarer og all den skrammel et italiensk tak kan rumme, er blitt omlagt. Slik som Birgittahuset står nu er det moderkloster for vår tids Birgittaorden, og under den sorterer stiftelsen ved Djursholm, klosteret ved via delle Istole i Roms utkant, et hjem i Lugano samt et konvent utenfor London ved Park Springs. Jeg nevner dette fordi

kun få vet, hvilken omfattende organisasjon det er. Konventet ved via delle Istole ligger som en fredet oase fjernt fra byens larm og støi. Der finnes en stor have som byr svalende skygge i sommerheten. Til selve klosteret som for tiden huser 15 nonner er tilsluttet et anneks som disponeres av pensjonærerne — oftest kvinnelige studerende som for sine studiers skyld holder sig i Rom.

Enhver som gjør sig møie med å vandre gjennem Birgittas hus kan ikke undgå å føle hvor sterk tradisjonen fremdeles lever der og i de kvarterer som omgir det.

„En mor“.

Kjære «St. Olav».

Jeg leste et lite innlegg i bladets siste nummer: «En mor». Dette gav mig lyst til å skrive litt om min mor også; men da jeg har så mange gode minner om min far, så vil jeg ikke undlate å ta ham med. Min mor var av «de stille i landet», hun snakket ikke mange ord hverken til oss barn eller noen annen, men hennes varme smil og dype blikk var nok for oss; vi leste i dette og i hennes ferd at livet er verd å leve, tross små midler; mine foreldre hadde akkurat fra hånd til munn. Vårt hjem var enkelt og koselig, og da «orden er arbeidets løftestang» og økonomien skaper oppfinnsomhet og mange gleder, følte vi oss aldri trykket av økonomiske sorger. Min far var naturelsker, og elsket kunsten ikke for kunstens skyld, men for Guds. Hans livsglede kastet glans over de dager der for mange står som mørkepunkter i livet. Han kunde ofte være meget heftig, men bare mor stakk ansiktet frem, blev hans blod rolig. Min mor var konvertitt, men da hun ikke var overfladisk, gikk det lang tid innen hun tok skrittet. Hun led under en granskertrang som hun ikke kunde få tilfredsstillet fordi tolv barn gav henne nok å gjøre. Men om aftenen satt vi barn og leste for henne, mens hun stoppet og lappet. Hun likte ikke den tids klassikere som ikke førte oss lengere enn jordflatene. Bjørnson var hun glad i, og likte godt at vi sang hans sanger. Og da et par av oss hadde arvet fars naturglede, fant vi under vår gang i skog og mark anledning til å utvikle den evne der var nedlagt i oss.

Vi nedskrev det som blomstene fortalte oss, og melodiene lærte vi av fuglene. Jeg husker hvor inderlig glad min mor blev da hun som fødselsdagsgave fikk av undertegnede datter en bukett blåklokker, vedlagt nedenstående linjer, som jeg sang med de toner måltrosten hadde lært mig:

Hvor jeg elsker ditt åpne enkle smil du blåklokkelill,
jeg er så fylt av takk fordi du er til!
Du løfter min sjel, du gjør tanken så ren,
med andakt jeg kysser dig — en for en.

Hvor jeg nyder å holde dig igjen i min hånd du blåklokkelill,
du lokker frem gleden fordi jeg er til!
Og før jeg går fra dig, vil jeg hviske ditt bud:
din renhet fører mig nærmere Gud. M E.

Doktor Louise Isachsen.

Det er sorg på Vår Frue Hospital: Dr. Louise Isachsen er død. Sjeldent har vel et ettermele så enstemmig tonet et savn, som foreløbig ikke kan stilles — en sorg som foreløbig ikke kan glemmes. I alle blad har hennes kolleger skrevet varme og følte ord — ydet henne en anerkjennelse av ikke sedvanlige dimensjoner.

Således skriver dr. Per Giertsen om henne i «Morgenbladet» bl. a.: «Hun var født i 1875, blev læge i 1900. Efter kandidattjeneste ved Rikshospitalet, Oslo komm. sykehus og Kvinneklinikken nedsatte hun sig i 1903 i Kristiania, hvor hele hennes livsverk senere har vært.

Sin spesialutdannelse i kvinnesykdommer begynte hun straks som assistent hos avdøde dr. Emil Rhode. Denne elskverdige kollega hadde et chevaleresk syn på kvinnene og ut fra dette mottok han visstnok sin kvinnelige assistent på den beste måte, men uttalte åpent, at han anså det for sin opgave mest mulig å avskrecke henne fra kirurgiens nerveslittende arbeide, hvilket han ikke mente passet for en kvinne. Men hun lot sig ikke skremme, utdypet sine kunnskaper ved studier i utlandet, vant sig jevnt og sikkert en posisjon innen gynækologi og tilgrensende deler av kirurgien, så hun ved sin død var en av de mest ansette gynækologer i Oslo. Dette er i korte omriss hennes livshistorie.

Men der ligger bak dette en fin personlighet, et godt menneske, en trofast venn og en læge med det ideale syn på sitt virke, som bevaret sin sinnslikevekt ikke alene under de vanskeligheter, som direkte følger med kirurgisk arbeide, men også likeoverfor sine egne lidelser, som hun bar med en sinnssro og sjelsstyrke, som kun er helstøpte naturer gitt. Hun hadde også sine skuffelser; der var ikke få som mente, at hun var den best kvalifiserte, da hun som ung søkte reservalægeposten ved Kvinneklinikken, en stilling, hvor det i mange hen-

seender burde være et præ å være kvinne, men hvor hun møtte motstand fra et hold, som hadde et kanskje noget ensidig syn på kvinnens evner som kirurg og administrator. Uopfordret talte hun aldri om dette, hvis man i en fortrolig stund kom inn derpå, var der aldri nogen bitterhet å merke.

I «Aftenposten» skriver dr. Harald Natvig: Dr. Louise Isachsen etterlater sig en åpen plass som det ikke blir mulig med en gang å fylle. Med særlig interesse for den operative behandling blev hun den første kvinnelige operatør i Norge, det vil si den første norske kvinne, som gikk helt inn for dette arbeide, og da med den gynækologiske spesialitet innen kirurgien som det naturlige virkefelt. Med utpregede, spesifikt kvinnelige egenskaper i lykkelig forening med en rolig, sindig og dog bestemt fremtreden, med klart judicium og operativ dyktighet var det klart, at hun måtte vinne både tillit og respekt, og det var helt naturlig, at hun blev en av vår bys mest skattede gynækologer med meget stort klientell. I denne sin gynækologiske virksomhet har hun utført et meget stort og meget dyktig arbeide i en lang årekke.

I den nettopp avløpne diskusjon om Abortus Provocatus følte hun sig av indre røster tvunget frem, og hun fremla ved forskjellige anledninger sine synspunkter, innlegg som utmerker sig like meget ved stringent etisk-moralsk vurdering som ved praktisk sans og fremsyn. At hun i motsetning til mange andre har erkjent sakens egentlige kjernepunkt — en meget nødvendig erkjennelse, når man vil bygge fremtiden ved ny lovgivning — belyses ved følgende citat fra hennes siste innlegg i diskusjonen: «Vi påtar oss et stort ansvar som lærer, om vi av sympati med en øieblikkelig nød lar oss drive til å vill-lede det dypeste instinkt i den kvinnelige natur, nemlig det der er intimt forbundet med livets tilblivelse og bevarelse.»

Noen dager før sin død uttalte frk. Isachsen: «Jeg skulde for min samvittighets skyld ikke ha kunnet tie til denne diskusjon.»

Dr. Louise Isachsen var et helt igjennem fint og godt menneske, et dypt, men lyst og følsomt sinn, en gjennemarbeidet livsanskuelse, uselvisk, opofrende. Hun hadde derfor bare venner, venner blandt kolleger, utallige venner blandt sine omgivelser, blandt hvilke jeg vel særlig tør nevne alle St. Josefs-søstrene ved Vår Frue Hospital, hos hvem frøken Isachsen under daglig samarbeide i mange år hadde erhvervet sig en særdeles høi stjerne.

En hilsen fra dr. Louise Isachsen.

Dr. Louise Isachsen bad mig kort før sin død hilse alle hennes patienter — hennes gode venner — og takke for hvad de har vært for henne gjennem de mange år og nu sist for deilige blomster, gode ord og kjærlege tanker de har sendt henne. Og først og sist går hennes og min takk til Vår Frue Hospital — hennes kjære arbeidssted i 25 år. Til lægene der — hennes gode kamerater, og til hospitalssøstrene — fra den eldste til den yngste — som ved sitt opofrende, trofaste og dyktige arbeide har hjulpet henne i alle disse år og som nu har gjort hennes sykeleie til et fredelig hvilested. — Takk!

Kristine Munch.

Herhjemme —:*Oslo.*

Mariakongregasjonens aftenunderholdning søndag 6. mars hadde samlet fullt hus og var meget vellykket. Hr. stud. jur. Sülou-Kreutz's spill klang vidunderlig skjønt, og han blev vakkert og forståelsesfullt akkompagnert av hr. stud. med. Hellum. Derefter fikk frøken Andersen ordet, og med levende tro og glødende begeistring tok hun tilhørerne med til de steder, hvor Frelseren har levet og lidt. Hun har en egen fengslende måte å fortelle på, som river tilhørerne med og holder deres interesse fangen til siste øieblikk. g.

Velærverdige pater Lutz's artikel i «St. Olav»s pave-nummer om «det ufeilbare pavedømme» er utkommet i særtrykk og fåes på ekspedisjonen for ti øre. Paterens brosjyrer er nu så velkjente, at det er overflødig å medgi dem noen som helst anbefaling, og denne siste er fullt på høide med de foregående. Enhver katolikk bør betrakte det som sin plikt å anskaffe en del av disse hefter til utdeling blandt våre anderledes troende slekt og venner. Ved sin klokskap, klarhet og verdige tone egner de sig utmerket i propagandaøiemed — ikke minst fordi de er inntrængende uten å være påtrængende.

Drammen.

St. Josefssøstrene i Drammen har i disse dager hatt den sorg å miste en av sine søstre, Maria Gisella, født Hustert. Den kjære avdøde var født i Belen i Westfalen 27. mai 1880 og avla de evige løfter 20. mars 1916 i Oslo. Siden har hun vært beskjeftiget i kjøkkenet på Vår Frue Villa, i Halden og i Drammen. Hun var så opofrende i sin gjerning — helt optatt av å gjøre alt så godt som mulig for de syke, og stille og bramfri i all sin ferd. — R. I. P.

Raufoss.

Midfaste søndag 6. ds. har vi katolikker på Raufoss og Gjøvik oplevet en nåderik dag. Vår ærv. sogneprest pastor A. O. Sund leste den hl. messe og utdelte den hl. kommunion her på Raufoss. Tilstede var 8 voksne, 1 barn og 3 anderledestroende. Pastoren holdt en kort og grei preken som passet utmerket til dagens tekst. Gruppe og høitidelig var stunden, da vi etter prestens ønske sang før den hl. kommunion: «Ditt hjerteblod vidunderlig». Efter messen sang vi også sammen med presten salmen: «Jesu Hjerte, Sinn og Tanke».

S—a.

Fredriksstad.

St. Olavsforbundets herværende lokalavdeling hadde samlet fullt hus til sin foredragsaften søndag 28. febr. Foredragsholderen, herr lektor Larsen, talte ut fra et langt livs rike erfaringer om: «Hvad der gir et menneske verd». På en lun, morsom måte fortalte herr Larsen om hvorledes det ikke er penger, kunnskap, evner, embede o. s. v., som gir mennesket dets virkelige verd — men hvorledes man bruker disse ting. Det er kjernen og ikke skallet, som gir oss vår verd.

I festlige anekdoter, i pussige vendinger — avbrutt av stadig bifall — tegnet foredragsholderen et bilde av mennesket, som det skulle være og ikke være, for å ha verd.

På forsamlings vegne — på alle trosellers vegne, frembar formannen, herr Leo Müller, den hjerteligste takk for foredraget. Først og sist vilde han takke herr lektoren for hans interesse og forståelse for vår tro. Hvorledes han alltid, når denne ble angrepet, uredt tok oss i forsvar. Og så hyldet forsamlingen menigheten sitt, med sterke klapsalver og ønsket: velkommen igjen. Tilhører.

— og derute:*Almindelig civil verneplikt i Italien.*

Ifølge en nylig utgitt lov fra det italienske krigsdepartement skal alle italienerne i alderen 16—70 år, men såvelsom kvinner, medvirke til landets forsvar i tilfelle mobilisering. Streng straff er fastsatt for de, som søker å unndra seg sine militære forpliktelser.

Bolsjevikene selger russiske kirkeklokker i Frankrike.

Til Rotterdam er der i den siste tid ankommet et stort antall russiske kirkeklokker, som over Hamburg er sendt til Frankrike for der å bli omsmeltet. Bolsjevikene har med hensikt beskadiget dem alle mer eller mindre, for at de lettere kan bli avsatt som bruddbronse. Den største av klokene veier 3 tonn. Da den ble utskibet blev den tilfeldigvis anslått og ga da en dyp tone fra sig, som grep alle de tilstede værende ved sin vedige klang.

Der tales i Genf samtidig på tre sprog.

På nedrustningskonferansen i Genf har man etablert en sinnrig ordning, så tilhørerne etter behag kan høre talerne på engelsk, tysk eller fransk. Fra talerens mikrofon føres ordene ned til to tolker, som straks oversetter hans ord og intaler dem på to andre sprog, hvorefter tilhørerne ved å dreie på en kontakt fra sine plasser kan få hvilket av sprogene de ønsker frem i sine hodetelefoner.

Hs. Hellighet Pave Pius XI. takker.*Velærverdige pastor Wijn.*

Den hellige Fader takker Dem for det Pavenummer av «St. Olav», som H. Hellighet blev tilsendt. Det gledet den Hl. Fader særlig å motta dette bevis på Deres hengivenhet. Den Hl. Fader gjengjelder Deres gode ønsker, idet han gir Dem og alle Deres medarbeidere i tidsskriftet sin faderlige velsignelse.

† CARD. E. PACELLI.

Takken er oversatt fra latin.